

Norges vassdrags- og energidirektorat
v/Reguleringsmyndigheten for energi
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Ref.: 201842903

Dato: 04.11.2019
Vår referanse: 683816/v1

Høringssvar - Selskapsmessig og funksjonelt skille

Vi viser til høring dokument 8/2019 der det foreslås endringer i energilovforskriften vedrørende kravene til selskapsmessig og funksjonelt skille. Nedenfor følger Agder Energi (AE) sine kommentarer til det fremlagte høring dokumentet.

Virkeområdet for funksjonelt skille

AE har siden lovendringen i 2009 vært underlagt kravene til selskapsmessig og funksjonelt skille. NVE viser innledningsvis i høring dokumentet til at Stortinget gjennom et anmodningsvedtak har bedt Regjeringen om å komme med et lovforslag som unntar selskaper med under 30.000 kunder fra kravene til funksjonelt skille. Det vises videre til at Regjeringen i Granavolden-plattformen vil legge til rette for at det funksjonelle skillet bare skal gjelde for nettselskaper med mer enn 10.000 kunder.

Selv om virkeområdet for det funksjonelle skillet ikke er en del av høringen vil AE påpeke urimeligheten av at forskriften for det funksjonelle skillet bare skal gjelde for de største nettselskapene. Flere enn 60% av nettselskapene har færre enn 10.000 kunder, og en stor andel av kraftnæringen vil bli unntatt fra regelverket dersom de minste nettselskapene unntas. Et skille i forhold til størrelse medfører en utvanning av kravene til nøytralitet og likebehandling mellom aktørene.

Nettselskapene er tildelt en monopolrolle og AE finner det urimelig at ikke alle nettselskaper skal underlegges de samme kravene. Kravene om nøytral opptreden og armlengdes avstand til konkurranseutsatt virksomhet må gjelde på like vilkår for alle aktører uavhengig av størrelsen på selskapet. Man kan ikke ha en rett til å være monopolist dersom man ikke tilfredsstiller de regulatoriske kravene som myndighetene stiller til denne type virksomhet.

Salg av egen kapasitet (forslag til ny § 4-12)

Høring dokumentet legger opp til en innskrenkning av nettselskapenes muligheter for å leie ut og/eller selge kapasitet. Forslaget omfatter både personell, fast eiendom og utstyr. Utgangspunktet er at nettselskapene skal ha en kapasitet som er dimensjonert i forhold til selskapenes eget behov. Salg/utleie av kapasitet skal bare forekomme når det foreligger faktorer som gjør at overskuddskapasitet ikke kan unngås, f.eks. periodiske

arbeidsoppgaver.

AE mener det er viktig at forskriftene ikke legger begrensninger på hvilke ressurser man kan gjøre bruk av i beredskapssituasjoner. Kraftsystemet digitaliseres og Norge blir mer og mer klimautsatt. De ulike delene av kraftsystemet vi i økende grad bli utsatt for klimapåkjenninger og sikkerhetsutfordringer. I kritiske situasjoner er det helt avgjørende at man kan utveksle tilleggs kapasitet så raskt og smidig som mulig, herunder fra andre lokale aktører. Nettselskapene bør derfor kunne bistå andre foretak også i ordinære beredskapssituasjoner. Kraftforsyningens distriktssjefer (KDS) har en viktig rolle med å samordne og utnytte ressurser på tvers av selskaper i eget distrikt i ekstraordinære situasjoner. Nettselskapenes muligheter for yte bistand bør ikke avgrenses til ekstraordinære beredskapssituasjoner.

Kraftsystemet er under kontinuerlig utvikling og nettselskapenes kompetanse er avgjørende for en effektiv videreutvikling av hele kraftsystemet. Utvikling av nye og fremtidsrettede løsninger skjer i et tett samspill mellom nettselskapene og andre aktører. Vi står overfor en periode der flere samfunnssektorer skal elektrifiseres og der man er avhengig av smarte og effektive løsninger i grensesnittet mot kraftnettet. Stramme krav til overskuddskapasitet vil begrense nettselskapenes muligheter til å delta i disse utviklingsprosessene, noe som vil være samfunnsøkonomisk uheldig og redusere det nasjonale mulighetsrommet. Samfunnsnyttige utviklingsprosjekter vil ikke bare foregå i nettselskapets regi. Dette forholdet må ivaretas bedre i den endelige utformingen og praktiseringen av forskriftene.

Ledelsen i nettselskap (forslag til ny §4-13)

Det foreslås i høringsdokumentet at ledende personer i nettselskapet ikke kan ha en ledende stilling i morselskapet og at et flertall av styremedlemmene i nettselskapet ikke skal delta i ledelsen i morselskapet. AE mener at dette forslaget ikke kan gjennomføres i forskrifts form uten lovendring. Forslaget går lenger enn å utfylle de kravene som allerede er vedtatt i energiloven, og legger for sterke restriksjoner på en eiers rett til å forvalte sine interesser og økonomiske verdier i nettvirksomheten.

Stortinget har vedtatt å endre energilovens §4-7. Med virkning fra 01.01.2021 vil ikke personer i ledelsen i nettforetak kunne delta i ledelsen i foretak som driver annen virksomhet innenfor det integrerte foretaket. Det fremgår av Prop. 35 L (2015-16) at morselskap som leverer administrative fellestjenester til konsernet ("holdingselskap"), ikke anses for å drive "annen virksomhet". AE stiller seg derfor undrende til at NVE i forslaget til ny § 4-13 første ledd foreslår en regel som er strengere enn ordlyden i energilovens § 4-7 første ledd. Vi kan ikke se at forarbeidene til eller ordlyden i den nye lovbestemmelsen gir NVE hjemmel til å bestemme at styreleder/styremedlemmer i nettselskapet ikke skal kunne ha en ledende posisjon i morselskapet eller at et flertall av styremedlemmene i nettselskapet ikke skal kunne ha en ledende stilling i morselskapet som ikke driver "annen virksomhet".

Nettvirksomhet representerer store økonomiske verdier. Høringsforslaget innebærer, etter AEs mening, en betydelig inngripen i en eiers styringsrett over egne selskaper. En omlegging slik som foreslått krever derfor en god begrunnelse. AE kan ikke se at det foreligger en slik begrunnelse, og mener at vedtatt regelverk sikrer likebehandling og armlengdes avstand mellom nettvirksomhet og øvrig virksomhet i det integrerte foretak.

Markedsføring og kommunikasjon (forslag til ny §4-14)

NVE foreslår i høringsdokumentet at nettselskapet skal skille seg klart fra enhver kraftleverandør og fra alle foretak i det integrerte foretaket som nettselskapet er en del av. Kravet omfatter alle typer forretnings-

kjennetegn og alle typer for markedsføring og kommunikasjon. Det skal klart fremgå om det er nettselskapet eller andre foretak i det integrerte foretaket som uttaler seg når man kommuniserer med media, kunder og andre samfunnsaktører på ulike plattformer.

AE har forståelse for at konkurranseutsatt virksomhet ikke skal kunne oppnå markedsmessige fordeler pga. identifikasjon med monopolvirksomhet. Når det er sagt, er AE opptatt av at NVE utviser fleksibilitet i forhold til omleggingen av forretningskjennetegn etc. slik at omleggingen ikke blir unødvendig kostnadsdrivende. Vi legger også til grunn at kostnader som påløper i forbindelse med skifte av varemerket etc. kan dekkes inn via nettselskapets inntektsramme.

Med hilsen

Agder Energi AS

Steffen Syvertsen
konsernsjef